

Fokprogramma Boergeitenras

Doel	De verbetering van het ras
Eigenschappen van het ras	<p>De rasstandaard van het Boergeitenras gaat uit van volgende eigenschappen:</p> <p>TYPE</p> <ul style="list-style-type: none">• Witte vacht met bruine aftekening rond ogen, neus en oren en onder de staart een gladde korte vacht.• Goede bespiering.• Mannelijke boergeit is aanzienlijk groter en grover dan de geiten, met een uitgedijde vlezige borst en sterk gespierde achterhand. De kop is massief en het geheel straalt kracht uit. De geiten moeten eveneens een brede borst hebben en een goed ontwikkelde achterhand, maar zijn toch fijner gebouwd en zien er duidelijk vrouwelijker uit.• Kracht en goede verhoudingen (bij jonge dieren is de verhouding of balans tussen het lichaam en de benen 50/50 terwijl dit bij volwassen dieren (vanaf 3 jaar) naar 60/40 gaat omdat de romp in volume toeneemt. <p>ONTWIKKELING</p> <ul style="list-style-type: none">• De ontwikkeling slaat op de hoogte, lengte, breedte en inhoud van het dier in relatie tot de leeftijd.• Voor de geit is het streven om op 1,5 jarige leeftijd een gewicht te hebben van 60 kg en een schofthoogte van 60 cm, en op 3 jarige leeftijd minimaal 65 kg te wegen met een schofthoogte van 65 cm.• De bok dient op 18 maanden 1,5 jarige leeftijd een gewicht van 85 kg te hebben met een schofthoogte van 70 cm om op 3 jarige leeftijd een gewicht van minimaal 90 kg te bereiken met een schofthoogte van 75 cm. <p>BESPIERING</p> <ul style="list-style-type: none">• Voorhand<ul style="list-style-type: none">- volle voorhand is goed be vleesd waarbij overgang naar voorbenen vloeiend is- borst is ruim en diep- vaste schouders zijn goed geproportioneerd en be vleesd en hebben een vloeiende overgang naar een brede, ronde (niet scherpe) schoft.• Middenhand<ul style="list-style-type: none">- de middenhand is lang, diep en breed met lange ribben

- de lende is lang, breed en goed gespierd
- de bovenbouw is recht.

- **Achterhand**

- van voor naar achteren loopt de romp enigszins schuin af
- de dijen zijn rond en goed gespierd
- de basis van de staart zit in het midden en buigt veelal op naar één zijde.

BEENWERK

- De sterke benen van gemiddelde lengte staan goed geplaatst en zijn in goede verhouding met de diepte van de middenhand
- De sterke achterbenen hebben een rechte aslijn van de heup door het spronggewicht en koot
- De voorbenen moeten lang en recht zijn
- De schofthoogte moet dezelfde zijn als het bekken
- De kootgewrichten zijn sterk en recht
- De klauwen zijn zo donker mogelijk
- Goede gang en stand
- Er dient een harde en droge beenkwaliteit te zijn.

KOP EN HALS

- De boergeit heeft een in het oog vallende, sterke kop met bruine ogen en een vriendelijk voorkomen
- Het neusprofiel is enigszins gebogen met wijde neusvleugels
- De kaken moeten goed tegenover elkaar staan, zodat tot 1,5 jarige leeftijd geen overbeet bestaat. Vanaf het doorbreken van de blijvende snijtanden (op een leeftijd van 1,5 tot 2 jaar) mag er een overbeet bestaan van ongeveer 6 mm
- Op het enigszins vooruitstekend voorhoofd staan twee sterke, donkergekleurde hoorns van gemiddelde lengte, die goed uit elkaar staan, waarbij ze eerst gerond naar achteren groeien alvorens symmetrisch naar buiten te groeien.
- Hoewel onthoornen niet leidt tot uitsluiting, wordt het wel afgeraden en moet hiervan een notitie gemaakt worden in de registratieformulieren.
- De brede, middellange, vloeiend hangende oren ogen niet te kort zijn

- De hals, die middelmatig van lengte is, moet in goede verhoudingen staan tot de lengte van de middenhand.

HUID EN BEHARING

- De huid moet los en soepel zijn, waarbij over de nek en borst huidplooiën lopen, voornamelijk bij de bokken
- De oogleden en andere onbehaarde plekken moeten gepigmenteerd zijn
- Rond de anus moet de haarloze omgeving gepigmenteerd zijn, meer dan 75% is wenselijk, 100% is ideaal
- Kort, glad en glanzend haar is wenselijk
- Een wat langere beharing tijdens de winter wordt getolereerd.

AFTEKENING

- De ideale boergeit heeft rood haar op hoofd, hals en oren en (overwegend) wit haar op de rest van het lichaam (20% overkleurd is toegestaan)
- Volledig gepigmenteerde huid
- Een duidelijke bles of knol is gewenst
- De rode haarkleur kan variëren van licht tot donker rood of bruin.
- De meest gewenste plek van de kleurovergang van rood naar wit is langs een denkbeeldige lijn op het punt vlak vóór de schouderbladen naar de voorborst
- Op het hoofd is minimaal een aaneengesloten vlek van 10 cm doorsnede aanwezig
- Minstens 75% van de oren dient gekleurd te zijn
- Op de benen zijn vlekjes met een maximale diameter van 5 cm toegestaan.
- Er mogen echter niet zoveel vlekjes aanwezig zijn dat een bont effect ontstaat.
- Boven de benen op de buik en achterhand is slechts één vlek met een diameter van maximaal 10 cm toegestaan.

PRODUCTIEORGANEN

	<ul style="list-style-type: none"> • De geit heeft een goed gevormd, goed aangesloten uier met niet meer dan twee functionerende spenen per kant, één speen per kant is wenselijk. Ook een gespleten speen met twee openingen, waarbij minimaal 50% van de speen gespleten is, wordt toegestaan • De bok heeft twee grote, goed en gelijk gevormde testikels in één scrotum. De onderkant van het scrotum is idealiter slechts 0,5 tot 2,5 cm gespleten. De onderkant van het scrotum mag maximaal 5 cm gespleten zijn. De omtrek van het scrotum neemt toe met de leeftijd en kan variëren gedurende het seizoen. De bok mag niet meer dan 2 gescheiden tepels per kant hebben, wenselijk is 1 tepel per kant.
Geografisch gebied	Vlaanderen
Systeem van identificatie	<p>Het boergeitenras is geïdentificeerd bij middel van twee identieke plastic oormerken, één in ieder oor. De overheid erkent vier types van oormerken. Voor het merken van de dieren worden Couple 14 of Bouton oormerken gebruikt. Voor dieren die uitgevoerd worden én geboren zijn na 1 januari 2010 is een elektronisch oormerk (twee types zijn erkend) verplicht. Via deze oormerken krijgt ieder stamboekdier een uniek nummer. Elk oormerknummer is opgebouwd als volgt: BE + controlecijfer + 4 cijfers die voor stamboekfokkers het unieke stamboeklidnummer vormen + 4 cijfers die het diervolgnummer vormen. Stamboekfokkers krijgen dus een uniek lidnummer toegewezen dat voor het stamboek gekoppeld is aan het beslagnummer.</p> <p>De geldige oormerktypes zijn terug te vinden op de website van DGZ en dienen daar besteld te worden.</p>
Systeem voor registratie van afstamming	<p>Kleine Herkauwers Vlaanderen v.z.w. gebruikt de stamboeksoftware en servers van de firma Falcoo-automatisering Briersweg 79, 8340 Damme.</p> <p>In de databank worden voor ieder stamboekdier volgende gegevens bijgehouden:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. het ras, 2. het stamboeknummer, 3. het sanitelnummer, 4. het geslacht, 5. de geboortedatum, 6. de naam (facultatief),

7. de worpgrootte,
8. de vader,
9. de moeder,
10. het aantal worpen geboren uit dit dier,
11. het aantal lammeren geboren uit dit dier,
12. de fokwaardeschatting voor worpgrootte en haar betrouwbaarheid (enkel gepubliceerd bij een voldoende betrouwbaarheid),
13. de sectie waarin het dier is geregistreerd: hoofdsectie of aanvullende sectie,
14. de klasse waarin het dier geregistreerd is: geboorteboek of promotieklasse,
15. de fokker,
16. de eigenaar,
17. datum van voorlopige keuring van geit- en boklammeren (indien ze voor stamboekkeuring aangeboden worden),
18. de keuringsdatum van de stamboekkeuring op anderhalfjarige leeftijd indien die heeft plaats gevonden,
19. de schofthoogte bij stamboekkeuring op anderhalfjarige leeftijd (verplicht voor bokken en en voor geiten),
20. de lengte bij stamboekkeuring op anderhalfjarige leeftijd (verplicht voor bokken en voor geiten),
21. de borstdiepte bij stamboekkeuring op anderhalfjarige leeftijd (verplicht voor bokken en voor geiten),
22. De balk (scores met een maximum van 100 voor de kenmerken ontwikkeling, bespiering, type en beenwerk. Het algemeen voorkomen is het gemiddelde van deze vier scores.
23. de gegevens van de lineaire keuring
 - De ontwikkeling
 - schofthoogte
 - lengte
 - borstdiepte
 - borstomtrek
 - bekkenbreedte
 - het skelet
 - ruglijn
 - kruisligging

- beenwerk voor voor
- beenwerk voor profiel
- beenwerk achter voor
- beenwerk achter profiel

- de conditiescore
- afwijkingen (Jean stuurt door)

Zoötechnisch certificaten (stamboekdieren; sperma, eicellen en embryo's van stamboekdieren)

Aan de hand van bovenstaande gegevens wordt het zoötechnisch certificaat (Europees model vastgelegd in fokkerijverordening) digitaal samengesteld.

Systeem voor registratie:

- In de databank van KHV worden voor ieder dier bovenstaande diergegevens bijgehouden
- Aangekochte dieren met officieel zoötechnisch certificaat uitgegeven door andere stamboekverenigingen en indien buitenlandse dieren vergezeld van een geldig gezondheidscertificaat worden ingeschreven in de databank van KHV met overname van de gegevens van de drie eerste generaties en verschijnen op de dierlijst van het importerende beslag.
- Met alle dieren geregistreerd in het geboorteboek kan gefokt worden. De nakomelingen van deze dieren worden opgenomen in het geboorteboek. Wegens het feit dat de ouders van deze nakomelingen ofwel **ooit** werden **afgekeurd** ofwel **nooit voor stamboekkeuring** werden **aangeboden** (dus geen keuring op zichtbare afwijkingen ten opzichte van de rasstandaard en zichtbare zoötechnische gebreken), kunnen deze nakomelingen nooit promoveren naar een hogere klasse. Zij blijven in het geboorteboek.
- Iedere fokker is vrij om zijn stamboekregistratie op papier door te geven dan wel via het online registratieprogramma (FALCOO KHV Vlaanderen) van het stamboek. De fokker krijgt toegang tot zijn diergegevens via een unieke login en individueel paswoord. Per fokkerij-jaar kan de fokker één geboortelijst aanmaken en via een vast sjabloon de worpen ingeven. Op de geboortelijst verschijnen alle geiten van het beslag. Per fokgeit geeft de fokker door:

	<ul style="list-style-type: none"> ○ de vader van de te registreren lammeren (te selecteren uit bokken die opgenomen zijn in de databank om fouten in de nummers te vermijden), ○ de manier waarop de dracht tot stand kwam: <ul style="list-style-type: none"> ▪ natuurlijke bronst gevolgd door natuurlijke dekking, ▪ hormonaal geïnduceerde bronst <ul style="list-style-type: none"> • gevolgd door natuurlijke dekking • kunstmatige inseminatie • embryotransplantatie ○ geboortedatum van de lammeren, ○ het aantal geboren lammeren, levend of doodgeboren, ○ het levensnummer van ieder levend lam, ○ het geslacht van ieder lam; ○ de naam van ieder lam, ○ het geboortegewicht van ieder lam (indien gewenst) • De fokker is zelf verantwoordelijk voor het correct doorgeven van de geboortegegevens van zijn lammeren. • Jaarlijks wordt steekproefsgewijs een afstammingscontrole uitgevoerd ter ondersteuning van de betrouwbaarheid van de doorgegeven geboortegegevens.
Selectie- en fokdoelstellingen	<p>Het Boergeitenras wordt gehouden voor hun vleeskwaliteit.</p> <p>Fokdoelstellingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gewenst wordt een volle gespierde, krachtige brede en diepe geit met lange breed aangezette niet te sterk afvallende heupen • een correcte beenstand met vaste niet te lange voet is voor een goed gangwerk belangrijk • een goed gevormde uier met niet te dikke spenen is bevorderlijk voor de probleemloze opfok van lammeren • om in het stamboek te kunnen worden opgenomen moeten de geiten minstens 87,5% boerbokaandeel hebben om als raszuiver erkend te worden. Dit aandeel staat bij de stamboekdieren op de papieren aangegeven.

<p>Systemen voor prestatieonderzoek</p>	<p>Daar de boergeit een vleesras is, baseren wij ons voor de eenvormigheid op de keuringsfiche zoals ze bestaat voor de vleeschapen. Alle onderdelen kunnen behouden blijven met dien verstande dat ervan uitgegaan wordt dat de lineaire keuring (meting en beoordeling) afzonderlijk en voordien reeds heeft plaatsgevonden. De boergeit / bok dient als jaarling een voorlopige keuring te krijgen en vervolgens een definitieve op een leeftijd tussen 2 en 3 jaar, daar deze dieren blijven uitgroeien tot hun derde levensjaar.</p> <p>Bij de traditionele balk nemen we de onderdelen Type, Ontwikkeling, Bespiering, Beenwerk en Algemeen Voorkomen over. De eerste vier onderdelen scoren op 100. Algemeen voorkomen is dan een gemiddelde van Type, Ontwikkeling, Bespiering en Beenwerk.</p> <p>De lineaire keuring houdt het meten en scoren in van volgende kenmerken bij zowel bokken als geiten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De ontwikkeling <ul style="list-style-type: none"> - schofthoogte - lengte - borstdiepte - borstomtrek - bekkenbreedte • het skelet <ul style="list-style-type: none"> - ruglijn - kruisligging - voor voor - voor profiel - achter voor - achter profiel • en de conditiescore <p>De resultaten van de lineaire keuring worden afgedrukt op het zoötechnisch certificaat. Deze data kunnen door de fokkers gebruikt worden om de selectie te maken van de toekomstige ouderdieren binnen hun fokkerij.</p>
<p>Systemen voor genetische evaluatie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Steekproefsgewijs wordt jaarlijks een afstammingscontrole uitgevoerd. Daartoe wordt bij een aantal trio's (lam, vader en moeder) een bloedstaal afgenomen en een DNA-analyse uitgevoerd. Dieren waarvan blijkt dat een

	<p>foutieve afstamming staat geregistreerd, worden uit het stamboek verwijderd, tenzij de fokker na DNA-analyse de biologische stamboek geregistreerde ouders kan bewijzen.</p> <ul style="list-style-type: none"> Fokkers verkeren in de mogelijkheid om op eigen kosten de OSE-status van hun dieren te laten bepalen en te laten registreren in de databank. Deze gegevens kunnen door de fokkers samen met de laboresultaten gebruikt worden als bewijsmateriaal voor het bekomen van het statuut niveau 1 van OSE-resistent bedrijf.
<p>Voorschriften voor onderverdeling in secties/klassen</p>	<p>Schema Boergeitenras Stamboekstructuur</p> <pre> graph LR A[Boergeit Stamboek] --> B[Hoofdsectie] A --> C[Aanvullende sectie] B --> D[Klasse Geboorteboek] B --> E[Klasse Promotie] </pre>
Hoofdsectie	Boergeitenras
Klassen	<p>- Klasse: Geboorteboek: alle binnen het stamboek geboren dieren worden geregistreerd in het geboorteboek</p> <p>- Klasse: Promotie: alle dieren uit het geboorteboek die gekeurd zijn op erfelijke gebreken.</p>
Aanvullende secties	Geiten die niet in aanmerking komen voor inschrijving in de hoofdsectie van het Boergeiten stamboek en die wel reglementair geïdentificeerd zijn en bij stamboekkeuring blijken te voldoen aan de eigenschappen en de minimale

	<p>prestatievereisten van de Boergeiten zoals beschreven in het fokprogramma van de Boergeiten kunnen worden opgenomen in de aanvullende sectie van het Boergeiten stamboek.</p> <p>Op verzoek van de fokkers neemt het Boergeiten stamboek de geiten die in de aanvullende sectie van het Boergeiten stamboek zijn geregistreerd, op in de hoofdsectie (klasse geboorteboek) van dit stamboek mits zij voldoen aan de volgende voorwaarden:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. het vrouwelijk dier dat in aanmerking komt om te worden opgenomen in de hoofdsectie (klasse geboorteboek) stamt in vrouwelijke lijn af van een moeder en een grootmoeder die zijn opgenomen in de aanvullende sectie van het Boergeiten stamboek 2. het vrouwelijk dier stamt af van een vader en beide grootvaders die zijn ingeschreven in de hoofdsectie van een Boergeiten stamboek. Bovendien wordt de eerste generatie nakomelingen die afstammen van dergelijk vrouwelijk dier en een mannelijk raszuiver fokdier dat is ingeschreven in de hoofdsectie van het stamboek van hetzelfde ras ook beschouwd als raszuivere fokdieren en worden opgenomen in de hoofdsectie (klasse geboorteboek) van het Boergeiten stamboek. <p>Eens opgenomen in het geboorteboek kan het dier voor stamboekkeuring aangeboden worden en desgevallend promoveren naar de promotieklasse.</p>
<p>Zullen vermeld worden op het zoötechnische certificaat:</p>	
<p>resultaten prestatie-onderzoek</p>	<p>De resultaten van de lineaire keuring worden vermeld op het zoötechnisch certificaat.</p>
<p>genetische defecten</p>	<p>Volgende zoötechnische gebreken maken de promotie van een dier van het geboorteboek of van de aanvullende sectie naar een hogere klasse van de hoofdsectie onmogelijk, de aanwezigheid van de afwijking wordt vermeld op het zoötechnisch certificaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Varkensbek: een te korte onderkaak maakt de promotie van het geboorteboek naar een hogere klasse onmogelijk. • Snoekbek: een te korte bovenkaak maakt de promotie van het geboorteboek naar een hogere klasse onmogelijk.

	<ul style="list-style-type: none"> • Cryptorchidie (unilateraal en bilateraal): één of twee niet ingedaalde teelballen bij de bok maken de promotie van het geboorteboek naar een hogere klasse onmogelijk. • De aanwezigheid van functionele bijspenen. • Hol voorhoofd. • Blauwe ogen. <p>Deze opsomming is niet limitatief. Andere hier niet vermelde afwijkingen kunnen ook relevant zijn om de promotie naar een hogere klasse niet toe te staan.</p>
genetische bijzonderheden	<ul style="list-style-type: none"> • Fokkers verkeren in de mogelijkheid om op eigen kosten de OSE-status van hun dieren te laten bepalen en te laten registreren in de databank. Deze gegevens kunnen door de fokkers samen met de laboresultaten gebruikt worden als bewijsmateriaal voor het bekomen van het statuut niveau 1 van OSE-resistent bedrijf. De OSE-status van dieren wordt indien bekend opgenomen in het zoötechnisch certificaat.
Uitbesteding van technische activiteiten:	<ul style="list-style-type: none"> • Met de provinciale verenigingen van fokkers van het boergeitenras wordt een overeenkomst gemaakt rond de organisatie van de stamboekkeuringen. • In samenspraak tussen KHV v.z.w. en de hierboven vermelde instantie van de KU-Leuven wordt jaarlijks innoverend onderzoek opgezet dat de geitenfokker ten goede komt (inteelcoëfficiënten in bedreigde rassen, wormweerstand, fokwaardeschattingen, ...)